

Katowice, dnia 20 września 2024 r.

INFORMACJA Nr 11/2024/EW

o niebezpiecznym zdarzeniu - osuwisku na zwałowisku wewnętrznym Pola Szczerców, zaistniałym w dniu 10.03.2024 r. o godzinie 21⁵⁵ w odkrywkowym zakładzie górniczym Kopalnia Węgla Brunatnego „Bełchatów” w Rogowcu, należącym do Przedsiębiorcy - PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A - Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego „Bełchatów” w Rogowcu.

Zdarzenie miało miejsce w północno-zachodnim rejonie wyrobiska górniczego Pola Szczerców, w którym na zwałowisku wewnętrznym prowadzone było zwałowanie mas ziemnych w postaci piasków i glin zapiaszczonych. Masy ziemne pochodziły z I i IV poziomu wydobywczego Pola Szczerców. Zwałowanie mas ziemnych prowadzono systemem blokowym - nadpoziomowo z postępowaniem frontu zwałowego w kierunku południowym i wschodnim. Formowanie zwałowiska wewnętrznego w tej części wyrobiska odbywało się z poziomu roboczego (zwałowego), za pomocą zwałowarki Z-98 typu A2RsB 15400 z I poziomu zwałowego o rzędnej + 61 m n.p.m. - +82 m n.p.m. Urobek na zwałowarkę Z-98 podawany był przez przenośnik ZW.101.

W dniu 10.03.2024 r. zwałowarka Z-98 formowała blok nadpoziomowy z poziomu górnego 1 piętra zwałowego, po zachodniej stronie przenośnika ZW.101 w rejonie jego 20 przęsła, w części północno-wschodniej zwałowiska. Około godz. 21⁵⁰ przodowy zwałowarki Z-98 stwierdził brak napięcia 6 kV na zwałowarce oraz osunięcie się skarpy nadpoziomowej w rejonie od leja zsykowego zabudowanego przy stacji napędowej przenośnika zwrotnej ZW.01 oraz stacji zwrotnej przenośnika ZW.101 do około 30 przęsła przenośnika ZW.101. Zawiadomił sztygara zmianowego i Centrum Kierowania Ruchem. Stwierdził częściowe zasypanie pojazdu C2 od strony skarpy. Poleciał obsłudze zwałowarki opuszczenie stanowisk pracy i udanie się w bezpieczny rejon.

Odspojone masy ziemne przemieściły się w kierunku wschodnim na poziom I o rzędnej + 61 m n.p.m. obejmując częściowo zwałowarkę Z-98 i zatrzymały się w odległości od 15 m do 40 m od przenośnika ZW.101. Przemieszczenie się mas ziemnych (piaszczystych) budujących zachodnie zbocze zwałowiska wewnętrznego na poziomie I + 61 m n.p.m. nastąpiło na długości około 180 m i szerokości do 20 m w kierunku wschodnim. Osuwisko objęło swym zasięgiem fragment skarpy bloku nadpoziomowego stanowiącej 1 piętro zwałowe o wysokości do 22 m, na długości około 180 m i szerokości do 105 m.

W wyniku zdarzenia uszkodzeniu uległa zwałowarka Z-98, poprzez częściowe zasypanie pojazdu gaśniennicowego zewnętrznego C2 zwałowarki Z-98, stacji elektroenergetycznej transformatora: 30/6 kV i 6/0,5 kV oraz komory bębna kablowego zabudowanego na zwałowarce Z-98.

Zdarzenie nie skutkowało zaistnieniem wypadku.

Przyczyną niebezpiecznego zdarzenia osuwiska skarpy roboczej piętra la poz. I zwałowiska wewnętrznego Pola Szczerców było naruszenie stanu równowagi

zwałowanych mas ziemnych, związane z utratą stateczności skarpy, spowodowane przez nadmierne zawodnienie zwału i jego podbudowy, wynikające z długotrwałych opadów atmosferycznych oraz wahań temperatur powietrza powodujących zamarzanie i rozmarzanie nasiąkniętych mas zwałowych co doprowadziło do pogorszenia się parametrów mechanicznych gruntów zwałowych a w konsekwencji do uplastycznienia się utworów spoiстых występujących w obrębie zwału.

W dniu 11.03.2024 r. Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach wydał decyzję wstrzymującą ruch zakładu górniczego w części dotyczącej:

- prowadzenia robót górniczych związanych ze zwałowaniem mas ziemnych na poziomie I z przenośnika ZW.101 po stronie zachodniej w rejonie osuwiska;
- prowadzenia robót górniczych związanych ze zwałowaniem mas ziemnych na poziomie II z przenośnika ZW.201 po stronie wschodniej w rejonie osuwiska;
- ruchu zwałowarki A2RsB 15400.120 Z-98 usytuowanej na poziomie I zwałowiska wewnętrznego Pola Szczerców;

do czasu

- przeprowadzenia przez kierownika ruchu zakładu górniczego oceny zagrożenia osuwiskowego wraz z ustaleniem przyczyn zaistniałego zdarzenia,
- określenia zasad prowadzenia ruchu w rejonie wystąpienia zdarzenia związanego z obsunięciem mas ziemnych,
- zweryfikowania opinii geologicznej w zakresie stateczności oraz parametrów skarp i zboczy na zwałowisku wewnętrznym Pola Szczerców,
- ustalenia przez kierownika ruchu zakładu górniczego technologii bezpiecznego wykonywania robót likwidacji zagrożenia osuwiskowego,
- ustalenia przez kierownika ruchu zakładu górniczego bezpiecznego sposobu prowadzenia działań zmierzających do usunięcia skutków - uszkodzeń elementów zabudowanych na zwałowarce, wywołanych osunięciem mas ziemnych.
- przywrócenia stanu technicznego zwałowarki do stanu zgodnego z dokumentacją techniczną,

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Kielcach.